

Towarzystwo Harmonii

Autor tekstu: **Krzysztof Dziubała**

Początkowo 'Harmoniści' lub 'Rapp'iści' byli zgrupowani wokół niezwyklego, autokratycznego i mocnego lidera George Rapp'a, tkacza, który w latach 80-tych XVIII w. rozpoczął organizację własnych religijnych spotkań w swej rodzinnej wiosce w Württemberg, w Niemczech. Ogłosił on wiele krytycznych uwag wobec państwowego Kościoła luterańskiego, jego pustych obrzędów i rytuałów. Württemberg było wówczas aktywnym źródłem sektarianizmu, i Rapp szybko zdobył dość znaczną liczbę zwolenników spośród mieszkańców owej wioski jak i innych leżących w pobliżu niej

A jednak po dziesięciu latach od pierwszego osiedlenia się w stanie Pensylwania (1804), 'Harmoniści', którym przeszkadzało częste wkraczanie na ich terytoria przez siły zewnętrzne, w poszukiwaniu energii wodnej i lepszego klimatu dla uprawy roślin, i mimo całej siły i pracy włożonej w rozpoczęcie po raz kolejny osady — wystawili miasto 'Harmonia' na sprzedaż i przenieśli się na terytorium Indiany, w pobliżu rzeki Wabash. Jako ludność żyjąca na linii frontu (z oryginalnymi mieszkańcami Ameryki), ich osiągnięcia są tym bardziej wspaniałe — zaś miasto „Nowa Harmonia” było uważane za „Cud Dalekiego Zachodu”.

Po tym jak część członków sekty wyemigrowała do Ameryki w 1804 roku, sekta przyjęła komunizm czyli wszelką własność uczyniła komunalną. 'TH' kupiło ziemię i po dość niefortunnym początku — zbudowało modelową wioskę na 'Connoquenessing Creek' w pobliżu Pittsburga w stanie Pensylwania. Społeczność uważała się sama za Kościół, w którym wszyscy członkowie oddawali swe majątkowości wspólnocie i zobowiązywali się żyć wedle praw społeczności.

'Harmoniści' w tym czasie założyli kolejną, trzecią świetnie funkcjonującą kolonię, nazwaną 'Ekonomia', w pobliżu rzeki Ohio w stanie Pensylwania. Po raz kolejny założyli miasto, które było wzorem do naśladowania — przykładem funkcjonalności i porządku.

Zdarzyła im się schizma w 1831 roku, kiedy pewien robiący wrażenie oszust pojawił się w 'Ekonomii' w stanie Pensylwania. Zaprezentował siebie jako 'Jego Królewską Wysokość Maximiliana z Este, Ambasadora Chrystusa'. 'Harmoniści' przechodzili wówczas wewnętrzny kryzys i nie mogli się doczekać powtórnego Przyjścia Jezusa na Ziemię ... Tak więc część sekty przyłączyła się do hrabiego Leon'a, jak o nim mówiono, i kontynuowała praktykę komunizmu w innych częściach Ameryki; to oczywiście spowodowało, że 'Harmoniści' stracili wielu członków.

W latach 30. i 40. XIX w. prosperowali zamykając prawie zupełnie dostęp do swych szeregów, tym samym zapewnili sobie swój własny koniec. Rezerwy bogactwa były znaczne i stały się tematem wielu, długich rozpraw sądowych w XX wieku. Warto jednak pamiętać, że w swym najlepszym okresie 'Harmony Society' była pionierem w przemyśle ropy naftowej i zbudowała pierwsze, duże rurociągi.

Krzysztof Dziubała

Zajmuje się religioznawstwem.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-07-2002 Ostatnia zmiana: 06-09-2003)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1483) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1483>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl